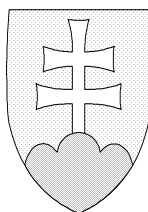


PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY



ROZHODNUTIE

Číslo: 2004/DZ/2/1/036

Bratislava 24.02.2004

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, ako úrad príslušný podľa zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z., v správnom konaní začatom na podnet podnikateľa Jaroslava Kessela, so sídlom Fraňa Kráľa 2034/15, 058 01 Poprad – Veľká, vo veci zneužívania dominantného postavenia podnikateľom TIPOS, a.s., so sídlom Brečtanová 1, 830 07 Bratislava, v konaní zastúpeného advokátom JUDr. Štefanom Dedákom z Advokátskej kancelárie DEDÁK a Partners, so sídlom Sládkovičova 2, 830 07 Bratislava, a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

r o z h o d o l :

Na základe ustanovenia § 22 ods. písm. c) v spojení s § 8 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. tak, že konanie podnikateľa TIPOS, a.s., so sídlom Brečtanová 1, 830 07 Bratislava, na relevantnom trhu bezplatného užívania technického zariadenia on – line, spočívajúce v odmietnutí poskytnutia terminálu na poskytovanie služieb spojených s prevádzkovaním lotérií a iných podobných hier podnikateľovi Jaroslav Kessel so sídlom, Fraňa Kráľa 2034/15, 058 01 Poprad – Veľká, ktorým by mohol byť tento podnikateľ znevýhodnený na dotknutom relevantnom trhu poskytovania služieb spojených s prevádzkovaním lotérií a iných podobných hier, **nemá** povahu zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z.

Odôvodnenie:

Dňa 15.08.2003 bol Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) doručený podnet podnikateľa Jaroslava Kessela, so sídlom Fraňa Kráľa 2034/15, 058 01 Poprad – Veľká, (ďalej len „Jaroslav Kessel“) vo veci zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z.z. (ďalej len „zákon“), podnikateľom TIPOS, a.s., so sídlom Brečtanová 1, 830 07, (ďalej len TIPOS, a.s.).

Spoločnosť TIPOS, a.s. udelila plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom konaní a v uvedenom rozsahu JUDr. Štefanovi Dedákovi, ktorý toto splnomocnenie prijal a v súlade s platnými právnymi predpismi ďalej poveril a splnomocnil pre všetky jednotlivé úkony v predmetnom správnom konaní v rozsahu, že je oprávnená konať Mgr. Zuzanu Papšíkovú, advokátku Advokátskej kancelárie DEDÁK a Partners.

Vzhľadom na skutočnosť, že podania nebolo úplné, vyzval úrad listom č. 5171/PMÚ SR/2003 zo dňa 18.08.2003 podnikateľa Jaroslava Kessela na odstránenie nedostatkov podania.

Podnikateľ Jaroslav Kessel v liste č.5374/2003 zo dňa 27.08.2003 uviedol, že spoločnosť TIPOS, a.s. požiadal o možnosť predávať stávkové produkty Loto, Keno, Bingo a iné. Na realizáciu predaja uvedených stávkových produktov je však potrebné mať v prenájme terminál. Spoločnosť TIPOS, a.s. mu z jemu neznámeho dôvodu odmietla poskytnúť terminál a tým mu znemožnila predávať ich produkt, ktorý ako monopolný predajca ponúka na Slovensku sama. Podnikateľ Jaroslav Kessel ďalej uviedol, že v blízkosti jeho predajne sa nachádza predajňa s obdobným sortimentom ako predáva on a tejto predajni bol terminál poskytnutý. Podnikateľ Jaroslav Kessel vyššie uvedené konanie spoločnosti TIPOS, a.s. považuje za svoje znevýhodnenie.

Listom č. 5374/2003 zo dňa 27.08.2003 odstránil navrhovateľ nedostatky pôvodného podnetu. Podľa § 25 ods. 7 zákona, lehota na vydanie rozhodnutia začala plynúť dňom 27.08.2003. Skutočnosť o zahájení správneho konania vo veci možného zneužívania dominantného postavenia v zmysle § 8 ods. 2 zákona, úrad na základe ustanovenia § 25 ods. 1 zákona v spojitosti s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnom konaní“) listami č. 5388/PMÚ SR/2003 a 5389/PMÚ SR/2003 zo dňa 28.08.2003 oznámil podnikateľovi Jaroslavovi Kesselovi a spoločnosti TIPOS, a.s. Úrad vyššie uvedenými listami zároveň požiadal účastníkov správneho konania o doplnenie podkladov a informácií.

Podľa § 2 ods.1 zákona sa zákon vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy. Podľa § 3 ods. 2 zákona podnikateľ na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu (§ 2 Obchodného zákonníka) ďalej fyzická osoba a právnická osoba a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

Úrad na základe doručených dokladov ako aj vlastného šetrenia zistil nasledujúce skutočnosti:

Podnikateľ Jaroslav Kessel je podľa výpisu zo Živnostenského registra Okresného úradu v Poprade, odboru živnostenského podnikania, č. živ. reg. č. 706 - 6319 zo dňa 08.04.2003 živnostník, ktorého hlavným predmetom podnikania je: sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľných živností, prenájom hnutel'ného majetku, prenájom nehnuteľností a poskytovanie aj iných ako základných služieb spojených s prenájomom, ubytovacie služby v rozsahu voľných živností, príprava a predaj jedál a zmrzliny, podnikateľské poradenstvo, prieskum trhu apod.

Spoločnosť TIPOS, a.s. je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 499/B zo dňa 28.01.1993 akciovou spoločnosťou. Hlavným predmetom činnosti v súlade so zákonom č. 194/1990 Z.z. o lotériách a iných podobných hrách v znení zmien a doplnkov je: prevádzkovanie lotérie a iných podobných hier, účasť na zakladaní a prevádzkovaní lotérií a iných podobných hier, činnosť organizačných a ekonomických poradcov v oblasti prevádzkovania lotérií a iných podobných hier, poskytovanie sprostredkovateľských služieb pre spoločnosti podnikajúce v oblasti lotérií a iných podobných hier.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, sú podnikateľ Jaroslav Kessel a spoločnosť TIPOS, a.s. podnikatelia podliehajúci pôsobnosti zákona a to podľa § 2 ods.1 zákona, podľa ktorého sa zákon vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy a podľa § 3 ods. 2 zákona, v zmysle ktorého podnikateľom na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu (§ 2 Obchodného zákonníka), ďalej fyzická osoba a právnická osoba a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

Podľa § 25 ods. 3 zákona sú navrhovateľ Jaroslav Kessel a spoločnosť TIPOS, a.s. účastníkmi správneho konania, o ktorých právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť.

Skôr ako úrad pristúpil k vlastnému vymedzeniu relevantného trhu, považoval za potrebné v súlade s Konceptiou štátnej politiky v oblasti hazardných hier zadefinovať základné pojmy, ktoré ďalej používal v predmetnom rozhodnutí.

Pod hrou v najširšom právnom slova zmysle sa rozumie spoločenská aktivita medzi fyzickými osobami navzájom, alebo medzi fyzickými a právnickými osobami. Cieľom tejto aktivity je dosiahnutie výhry. Výhra je rozdiel medzi hodnotou získaného plnenia a hodnotou vlozenej investície do hry. Hra je preto definovaná štyrmi kritériami, ktorými sú: zásah náhody, nádej na výhru, finančná spoluúčasť hráča a určenie hry verejnosti. Význam stávky a hry zo spoločenského hľadiska je podstatne väčší, ako sa z ich právnej úpravy zdá. Ide však zároveň o jav, ktorý so sebou nesie nezanedbateľné spoločenské riziká. Je totiž známou skutočnosťou, že stávky a hry sú vo svojej podstate hazardné a niekedy vedú k nežiadúcim spoločenským javom. Lotérie sa považujú za

služby ekonomickej povahy, v dôsledku čoho podliehajú ustanoveniam Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, najmä o slobode poskytovania služieb.

Úlohou regulácie hazardných hier je ochrana občanov a verejnej morálky pred nepriaznivými účinkami stávok a hier a je súčasťou štátnej politiky na Slovensku, rovnako ako vo všetkých krajinách sveta. Štát túto politiku realizuje sústavou legislatívnych opatrení a sústavou dozorných orgánov. V súčasnosti je oblasť hazardných hier vymedzená zákonom č.194/1990 Zb. o lotériach a iných podobných hrách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lotériach a iných podobných hrách“). Pojem štátne lotérie zaviedol do našej legislatívy zákon o lotériach a iných podobných hrách. Podľa tohto zákona sa v súčasnosti niektoré druhy lotérií a stávkových hier môžu povoliť len štátnej rozpočtovej alebo štátnej príspevkovej organizácii zriadenej Ministerstvom financií SR (ďalej len „MF SR“) alebo právnickej osobe so sídlom v SR so 100% majetkovou účasťou štátu osobitne na tento účel založenej MF SR.

1.) Definovanie relevantného trhu

Pre posúdenie skutočnosti, či určitý podnikateľ zneužíva svoje dominantné postavenie na príslušnom relevantnom trhu je potrebné určiť relevantný trh z tovarového a priestorového hľadiska, ďalej preukázať dominantné postavenie podnikateľa na takto definovanom relevantnom trhu a napokon sa zamerať na posúdenie, či podnikateľ svojou činnosťou a konaním porušil ustanovenia § 8 ods. 2 zákona, t.j. či došlo k naplneniu skutkovej podstaty zneužívania dominantného postavenia na príslušnom relevantnom trhu.

Pri posudzovaní možného zneužívania dominantného postavenia na trhu, úrad preto v prvom kroku definoval relevantný trh. Podľa § 3 ods. 3 zákona, relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb užívateľov zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Hlavnou náplňou činnosti spoločnosti TIPOS, a.s., v súlade so zákonom č. 194/1990 Z.z. o lotériach a iných podobných hrách v znení zmien a doplnkov je: prevádzkovanie lotérie a iných podobných hier, účasť na zakladaní a prevádzkovaní lotérií a iných podobných hier, činnosť organizačných a ekonomických poradcov v oblasti prevádzkovania lotérií a iných podobných hier, poskytovanie sprostredkovateľských služieb pre spoločnosti podnikajúce v oblasti lotérií a iných podobných hier. Z náplne činnosti spoločnosti TIPOS, a.s. je zrejmé, že tovary ktoré môže spoločnosť poskytovať, sú podľa § 3 ods. 5 zákona nezastupiteľné.

Na základe analýzy získaných podkladov a informácií, úrad v rámci predmetného správneho konania ako tovarový relevantný trh zadefinoval trh bezplatného užívania technického zariadenia on – line na prevádzkovanie lotérií a iných podobných hier (ďalej len „užívanie zariadenia on - line“).

Takto zadefinovaný relevantný trh je založený na využívaní kompletného technického zariadenia on line (včítane terminálu) a centrálneho systému (programové vybavenie).

V súlade s citovaným zákonom, MF SR Rozhodnutím č.11219/1998 - 47 zo dňa 15.06.1998 a Rozhodnutím č.j. 1600/2002 - 47 zo dňa 05.09.2002 vydalo povolenie spoločnosti TIPOS, a. s., so sídlom Brečtanova 1, 830 07 Bratislava na prevádzkovanie lotérií a iných podobných hier. Na základe tejto skutočnosti uzatvára spoločnosť TIPOS, a.s. (Mandant) s jednotlivými záujemcami (Mandatármi), Mandátne zmluvy o vykonávaní niektorých činností spojených s prevádzkovaním lotérií a iných podobných hier. Mandatár sa v tejto zmluve zaväzuje konať v mene Mandanta a na jeho účet. Súčasťou Mandátnej zmluvy je aj záväzok spoločnosti TIPOS, a.s., že bezplatne zabezpečí dodanie, inštaláciu a údržbu kompletného technického zariadenia on line ako aj jeho bezplatný servis.

Priestorovo vymedzil úrad relevantný trh bezplatného užívania technického zariadenia on – line ako celoslovenský, t.j. celým územím SR, nakoľko na základe výsledkov analýzy podkladov dospel k záveru, že súťažné podmienky na relevantnom trhu sú homogénne na celom území SR.

Vzhľadom na vecný obsah predmetného správneho konania, a na základe výsledkov analýzy podkladov a informácií úrad ako dotknutý relevantný trh zadefinoval trh poskytovanie služieb spojených s prevádzkovaním lotérií a iných podobných hier. Zároveň úrad dotknutý relevantný trh priestorovo vymedzil ako trh lokálny a to katastrálnym územím Poprad – Veľká.

2.) Definovanie dominantného postavenia

Ďalej, v nadväznosti na zadefinovaný relevantný trh bezplatného užívania technického zariadenia on – line úrad šetril, či spoločnosť TIPOS, a.s. má na takto vymedzenom relevantnom trhu dominantné postavenie.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona, dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži alebo ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

Ako už bolo uvedené vyššie, v súčasnosti je oblasť hazardných hier vymedzená zákonom o lotériách a iných podobných hrách. Podľa tohto zákona sa v súčasnosti niektoré druhy lotérií a stávkových hier môžu povoliť len štátnej rozpočtovej alebo štátnej príspevkovej organizácii zriadenej len MF SR alebo právnickej osobe so sídlom v SR so 100% majetkovou účasťou štátu osobitne na tento účel založenej MF SR.

Analýzou predložených podkladov úrad dospel k záveru, že spoločnosť TIPOS, a.s. je na relevantnom trhu bezplatného užívania technického zariadenia on – line na priestorovo zadefinovanom relevantnom trhu SR v dominantnom postavení. K tomuto záveru úrad dospel na základe nasledujúcich skutočností.

MF SR ako príslušný orgán podľa § 42a ods. 4 zákona o lotériach a iných podobných hrách, na základe žiadosti spoločnosti TIPOS, a.s. vydalo podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov dňa 15.06.1998 s účinnosťou od 01.07.1998 rozhodnutie číslo: 11219/1998-47, ktorým v súlade s § 4 ods.1, § 9 ods.1 a 4, § 42, § 42a ods. 5 a ďalšími príslušnými ustanoveniami zákona o lotériach a iných podobných hrách, povolilo spoločnosti TIPOS, a.s. prevádzkovať číselných lotérií podľa § 2 písm. c). Toto svoje rozhodnutie MF SR potvrdilo novelizovaným rozhodnutím, ktoré vydalo dňa 05.09.2002 pod číslom: č.j. 1600/2002-47.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o lotériach a iných podobných hrách, lotérie a iné podobné hry sa môžu prevádzkovať len na základe povolenia vydaného príslušným orgánom podľa tohoto zákona.

Na takto zadefinovanom relevantnom trhu (bezplatného užívania technického zariadenia on - line), ktorý je založený na využívaní kompletného technického zariadenia on line (včítane terminálu) a centrálného systému (programové vybavenie), umožňuje poskytovať službu spojenú s prevádzkovaním lotérií a iných podobných hier iba spoločnosť TIPOS, a.s. Toto monopolné postavenie spoločnosti TIPOS, a.s. zabezpečuje Zmluva s dodávateľom celého systému (kompletné technické zariadenie on line a programové vybavenie) spoločnosťou GTECH SLOVAKIA Corporation o.z.

Na základe hore uvedených skutočností úrad konštatuje, že spoločnosť TIPOS, a.s. má na definovanom relevantnom trhu bezplatného užívania technického zariadenia on - line dominantné postavenie.

Analýzou skutočností, ktoré môžu brániť vstupu na definovaný relevantný trh bezplatného užívania technického zariadenia on – line úrad zistil, že bariérami vstupu na vymedzený relevantný trh sú nasledujúce faktory:

1.) Podľa § 4 ods.5 zákona o lotériach a iných podobných hrách, lotériové a iné podobné hry sa môžu prevádzkovať len na základe povolenia vydaného príslušným orgánom podľa tohoto zákona (MF SR).

2.) podľa § 4 ods. 6 zákona o lotériach a iných podobných hrách, citujem „povolenie na prevádzkovanie lotérií a iných podobných hier (ďalej len „povolenie“) možno vydať len vtedy, ak prevádzkovanie lotérií a iných podobných hier je v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a je zaručené jeho riadne prevádzkovanie. Ak povolenie má vydať ministerstvo, je na to potrebný predchádzajúci súhlas obce s výnimkou povolenia na prevádzkovanie tomboly podľa § 2 písm. b), okamžitej lotérie podľa § 2 písm. d), lotérie alebo inej podobnej hry prostredníctvom telekomunikačných zariadení podľa § 2 písm. j), spotrebiteľskej lotérie podľa § 1 ods. 3 a štátnej lotérie“.

3.) MF SR ako príslušný správny orgán podľa § 42a ods. 4 zákona o lotériach a iných podobných hrách, na základe žiadosti spoločnosti TIPOS, a.s. vydalo podľa § 46

zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) dňa 15.06.1998 s účinnosťou od 01.07.1998 rozhodnutie číslo: 11219/1998-47, ktorým v súlade s § 4 ods.1, § 9 ods.1 a 4, § 42, § 42a ods. 5 a ďalšími príslušnými ustanoveniami zákona o lotériách a iných podobných hrách, povolilo spoločnosti TIPOS, a.s. prevádzkovanie číselných lotérií podľa § 2 písm. c). Toto svoje rozhodnutie MF SR potvrdilo novelizovaným rozhodnutím, ktoré vydalo dňa 05.09.2002 pod číslom: č.j. 1600/2002-47.

3.) Posudzovanie činností a konaní

Na základe preukázaného dominantného postavenia na relevantnom trhu bezplatného užívania technického zariadenia on – line, začal úrad skúmať, či spoločnosť TIPOS a.s. neporušil niektoré z ustanovení § 8 ods. 2 písm. a) až e) zákona, ktoré stanovujú, že zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných obchodných podmienok,
- b) hrozba obmedzenia alebo obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži,
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv,
- e) dočasné zneužívanie ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž.

Z výsledkov analýzy podkladov predložených úradu vyplýva, že navrhovateľ dňa 16.06.2003 požiadal spoločnosť Tipos, a.s. o prenájom terminálu, ktorý bol umiestnený v priestoroch, ktoré vlastnil navrhovateľ. Tento terminál bol prevádzkovaný živnostníčkou p. Milenou Mrázovou (MB Media), ktorá mala v tom čase a doteraz stále má uzavretú mandátnu zmluvu na jeho prevádzkovanie so spoločnosťou Tipos, a.s..

Spoločnosť TIPOS, a.s. listom zo dňa 07.08.2003 oznámil živnostníkovi Jaroslavovi Kesselovi, že v súčasnosti neuvažuje o rozširovaní terminálovej siete prostredníctvom jeho ponuky. Na základe tejto skutočnosti navrhovateľ v podnete namietal voči skutočnosti, že spoločnosť TIPOS, a.s. odmietla jeho žiadosť o poskytnutie terminálu, prostredníctvom ktorého chcel predávať určité lotériové hry.

Úrad analýzou podkladov dospel k záveru, že hlavnou podnikateľskou činnosťou spoločnosti TIPOS, a.s. je prevádzkovanie niektorých hier a lotérií podľa platných a účinných povolení Ministerstva financií Slovenskej republiky. Táto podnikateľská činnosť, ako už bolo spomenuté je regulovaná zákonom č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách. Povinnosti spoločnosti TIPOS, a.s. sú upravené najmä ustanoveniami § 6 až 16, a § 41a až 42d zákona o lotériách. Vzťahy medzi spoločnosťou TIPOS, a.s. a tretími osobami sú upravené Mandátnymi zmluvami. V zmysle týchto zmlúv spoločnosť TIPOS, a.s. zabezpečuje celé technické vybavenie potrebné na činnosť zberne. Spoločnosť TIPOS, a.s. po uzavretí mandátnej zmluvy

s tretou osobou musí vynaložiť náklady na otvorenie zberne a počas spolupráce vynakladá náklady na zabezpečenie jej činnosti. Obchodné riziko zostáva na spoločnosti TIPOS, a.s., pretože ona znáša stratu pokiaľ zberňa nie je ekonomicky výhodná.

Mandatár v prípade, že spoločnosť TIPOS, a.s. z dôvodu stratovosti zberňu zruší, nie je povinný uhradiť žiadne náklady, ktoré spoločnosť TIPOS, a.s. musel na jej zriadenie a činnosť vynaložiť. Mandatár je povinný dodržiavať všetky povinnosti, ktoré ukladá zákon o lotériách, povolenia MF SR, ale pokiaľ sa zistí ich porušenie, v prvom rade je postihovaná príslušnými štátnymi orgánmi spoločnosť TIPOS, a.s. Spoločnosť GTECH je prenajímateľom a spoločnosť TIPOS, a.s. je len nájomcom terminálov. Počet terminálov, ktoré má spoločnosť TIPOS, a.s. v nájme je obmedzený a preto je nútený hľadať čo najefektívnejšie využívanie v rámci celého územia SR.

Na obmedzenie ekonomických ako aj ďalších rizík a na zabezpečenie, čo najlepšieho využitia obmedzeného počtu terminálov stanovila spoločnosť TIPOS, a.s. „Základné parametre pri zriaďovaní a prevádzkovaní zberní on line prostredníctvom obchodných partnerov – mandatárov“ (ďalej len „parametre“). Tieto parametre, ktoré sú uvedené aj na internetovej stránke spoločnosti TIPOS, a.s., nie sú striktnými pravidlami posudzovania potencionálnych zberných miest. Uvedené parametre sú základné kritéria, ktoré majú pomôcť prípadným záujemcom zhodnotiť svoje možnosti stať sa mandatármi spoločnosti TIPOS, a.s. Zároveň sú tieto parametre vodítkom pre pracovníkov spoločnosti TIPOS, a.s., pri posudzovaní a výbere z ponúkaných obchodných miest, pretože neexistuje model, ktorý by vedel objektívne kvantifikovať výhodnosť jednotlivých obchodných miest celkovo. Pre posudzovanie a výber nového obchodného miesta boli stanovené nasledujúce parametre:

1. Výhodnosť umiestnenia ponúkaného obchodného miesta v rámci mesta, či obce.
2. Pomer počtu obyvateľov k počtu aktívnych terminálov, V prípade obce minimálny počet obyvateľov (2.000).
3. Vzdialenosť najbližšie existujúcich zberní z pohľadu ponúkaného obchodného priestoru.
4. Finančná úspešnosť terminálov v blízkosti ponúkanej prevádzky.
5. Kvalifikovaný odhad predpokladanej výšky tržieb v ponúkanom obchodnom mieste.
6. Typ ponúkanej obchodnej prevádzky z hľadiska aktuálnej potreby zriadenia typu zberní (charakterizovaný podľa typológie zberní).

Spoločnosť TIPOS a.s. na základe komplexného vyhodnotenia obchodnej ponuky podľa vyššie uvedených parametrov, oznámi príslušnému záujemcovi písomne výsledok komplexného vyhodnotenia a stanovisko k obchodnej ponuke.

Zároveň úrad na základe výsledkov analýzy podkladov dospel k záveru, že posudzovanie ponuky na spoluprácu (obchodnej ponuky) v obci, či miestnej časti okresného mesta v predmetnom prípade Poprad – Veľká, nie je porovnateľné s posudzovaním ponuky na spoluprácu vo veľkom meste. Ani tesná blízkosť zberní nie

je rovnako posudzovaná z hľadiska umiestnenia a hustoty zaľudnenia ponúkaného miesta (mesto – obec) rovnakými kritériami. Zberne v tesnej blízkosti vo veľkých mestách, ako sú napr. Košice, Žilina či Zvolen nevytvárajú nežiadúce, neefektívne prostredie. Efektívnosť zberní v tesnej blízkosti v týchto mestách sa neposudzuje rovnako ako efektívnosť zberní umiestnených v tesnej blízkosti v rámci obce alebo miestnej časti.

Rozmiestnenie zberní spoločnosť TIPOS, a.s. posudzuje nielen z hľadiska umiestnenia ale aj z hľadiska ponúkanej zberne, sortimentu alebo aktuálnej potreby typovo vhodnej zberne. Typovo rozdielne sú z pohľadu rozdielnej klientely a teda aj potencionálnych hráčov totiž zberne pošta, zberňa kurzovej spoločnosti alebo zberne s tabakovým sortimentom.

Na základe analýzy podkladov úrad dospel k záveru, že spoločnosť TIPOS, a.s. dostáva podstatne viac žiadostí o spoluprácu, ako sú jej technické možnosti. Na základe tejto skutočnosti nemôže v princípe vyhovieť všetkým žiadostiam a musí si spomedzi ponúk vyberať. Spolupracujúce subjekty vyberá spoločnosť TIPOS, a.s. po preskúmaní žiadosti a spoluprácu začne so subjektom, ktorý zabezpečí najlepšie ekonomické využitie technického zariadenia a ďalších nákladov a zabezpečí riadne plnenie zákonných a ďalších povinností prevádzkovateľa.

Úrad šetrením zistil, že poverený pracovník odboru prevádzky uskutočnil obhliadku ponúkaného obchodného priestoru a svoje zistenia predložil hodnotiacej komisii. Hodnotiaca komisia spoločnosti TIPOS, a.s. pri posudzovaní obchodnej ponuky Jaroslava Kessela vychádzala zo zistení povereného pracovníka podľa jednotlivých parametrov.

Hodnotiaca komisia pri posudzovaní žiadosti podnikateľa Jaroslava Kessela z pohľadu výhodnosti umiestnenia ponúkaného obchodného priestoru v rámci mesta, či obce vyhodnotila predloženú ponuku tak, že priestor, ktorý ponúka nemá ani z hľadiska mesta ani mestskej časti najvýhodnejšiu polohu, pretože sa nachádza na sídlisku. Preto by bolo možné rátať len s hráčmi bývajúcimi v oblasti, kde sa zberňa nachádza a nebolo by možné uvažovať o hráčoch, ktorí bývajú inde. Umiestnenie by sa považovalo za výhodné len pokiaľ by v danej oblasti neexistovala iná zberňa.

Pri posudzovaní ponuky navrhovateľa Jaroslava Kessela s ohľadom na počet obyvateľov verzus aktívnych terminálov; v prípade obce minimálny počet obyvateľov obce 2.000 a viac bolo zistené, že v blízkosti už je v prevádzke jeden terminál. Pri prepočte rentability oboch terminálov komisia dospela k záveru, že druhý terminál by bol pre spoločnosť ekonomicky nevýhodný, pretože vzhľadom na charakter miesta, kde sa ponúkaný priestor nachádza (sídlisko) bolo treba zobrať do úvahy obmedzený počet hráčov. Ponuka podnikateľa Jaroslav Kessel bola preto vyhodnotená z pohľadu tohto parametra ako nezaujímavá. Komisia v tomto prípade nebrala do úvahy číslo 2.000 osôb v obci ako minimálny počet osôb v lokalite, pretože toto číslo sa ako orientačné využíva pri hodnotení ponúk v malých obciach a nie v mestských častiach.

Na základe parametra nežiadúca terminálová konkurencia bola ponuka podnikateľa Jaroslav Kessel vyhodnotená ako nevyhovujúca, pretože v blízkosti jeho priestorov bol už v prevádzke iný terminál a neboli zistené žiadne skutočnosti, na základe ktorých by sa dalo predpokladať, že nebude aj naďalej v prevádzke, pretože bolo zistené, že spolupráca s pani Mrázovou, ktorá prevádzkovala predmetný terminál, bola hodnotená veľmi kladne a nepredpokladalo sa ukončenie spolupráce. Tiež sa nenašli iné argumenty hovoriace v prospech toho, aby vznikla v blízkosti prvej zberne druhá. Na základe týchto skutočností bola ponuka hodnotená ako veľmi nevýhodná.

Z pohľadu finančnej úspešnosti terminálov umiestnených v blízkosti ponúkanej prevádzky, hodnotiaca komisia zistila, že v meste Poprad bolo v posudzovanom čase v prevádzke 18 terminálov s priemernou tržbou za týždeň 49 800,- Sk. V prípade ponuky podnikateľa Jaroslava Kessela bol v blízkosti sa nachádzajúci terminál vyhodnotený ako úspešný, pretože v uvedenom čase jeho tržby činili 52 000,- Sk za týždeň. Vzhľadom na priemer v danom meste nebolo možné rátať s výrazným nárastom tržieb v danej lokalite, ak by sa akceptovala ponuka podnikateľa Jaroslava Kessela. Skôr bolo možné rátať len s rozdelením existujúcej klientely, pričom náklady na údržbu dvoch terminálov pre spoločnosť by boli dvojnásobné, čo by bolo pre spoločnosť TIPOS, a.s. neefektívne. Na základe týchto skutočností bola ponuka vyhodnotená ako nevýhodná.

Pri hodnotení ponuky navrhovateľa z pohľadu parametra kvalifikovaný odhad predpokladanej výšky tržieb v ponúkanej prevádzke, hodnotiaca komisia dospela k záveru, že umiestnením ďalšieho terminálu by sa nezvýšili celkové tržby, iba by sa zdvojnásobili náklady.

Typ ponúkanej prevádzky z hľadiska aktuálnej potreby zariadenia istého typu zberní hodnotiaca komisia hodnotila na základe telefonických vyjadrení navrhovateľa a došla k záveru, že navrhovateľ plánoval v ponúkanom obchodnom priestore prevádzkovať predaj novín, časopisov a tabaku, čo by pre zriadenie zberne on line bolo z pohľadu spoločnosti TIPOS, a.s. neefektívne, pretože úplne totožný typ prevádzky mala už existujúca zberňa MB MÉDIA MRÁZOVÁ MILENA nachádzajúca sa v bezprostrednej vzdialenosti. Totožný typ obchodného miesta by obslúžil stále a len ten istý okruh zákazníkov, zberňa by mala podobný otvárací čas a nepriťahovala by iný okruh zákazníkov takých, ktorí do trafiky nechodia. Na základe výsledkov analýzy bola ponuka podnikateľa Jaroslava Kessela z pohľadu tohto parametru zhodnotená ako nevýhodná.

Po vyhodnotení všetkých čiastkových parametrov, komisia celkovo zhodnotila ponuku navrhovateľa ako nevyhovujúcu, pretože dospela k záveru, že nie je zaručená ekonomická efektívnosť navrhovanej obchodnej ponuky a preto mu písomne oznámila, že jeho ponuku zamietla.

Na základe zhodnotenia a analýzy príslušných podkladov, úrad dospel k záveru, že neuzavretie mandátnej zmluvy spoločnosťou TIPOS, a.s. s podnikateľom Jaroslavom Kesselom nie je zneužitím dominantného postavenia, nakoľko nedošlo k neplneniu alebo k inému plneniu podmienok, ktoré sú pre všetkých záujemcov rovnaké a verejne prístupné.

V súlade s ustanovením § 33 zákona, úrad vyzval účastníkov predmetného správneho konania – podnikateľa Jaroslava Kessela listom č. 745/PMÚ SR/2004 zo dňa 11.02.2004 a spoločnosť TIPOS, a.s. prostredníctvom jeho právnej zástupkyne, listom č. 746/PMÚ SR/2004 zo dňa 11.02.2004, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k predmetu konania a výsledkom šetrenia, ktoré úrad vo veci vykonal.

Navrhovateľ sa ústne vyjadril, že k predmetu konania a výsledkom šetrenia, ktoré úrad vo veci vykonal sa písomne nevyjadrí. Spoločnosť TIPOS, a.s. v zastúpení právnou zástupkyňou Mgr. Papšíkovou, sa písomne vyjadrila, že v zásade súhlasí so skutkovou podstatou uvedenou vo Výzve k predmetu konania pred vydaním rozhodnutia.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a na zistený skutkový stav úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. možno proti tomuto rozhodnutiu podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužitia dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru
zneužívania dominantného postavenia

Rozhodnutie sa doručí:

1. Jaroslav Kessel, Fraňa Kráľa 2034/15, 058 01 Poprad – Veľká
2. Mgr. Zuzana Papšíková, advokátka Advokátska kancelária Dedák & Partners, Sládkovičova 2, 814 99 Bratislava